

Hydro Aluminium AS, Årdal metallverk
Postboks 303
6882 Øvre Årdal

Oslo, 27. mai 2025

Deres ref.:
Hanne Hoel Pedersen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/3818
2025.0067.miljodir

Saksbehandler:
Rune Aasheim

Rapport etter tilsyn 5.-8. mai 2025

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Hydro Aluminium AS, Årdal metallverk (heretter kalt Hydro Årdal metallverk) (virksomhetsnummer: 974825090).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik: Virksomhetens rutine for oppfølging av kontroller av vannmengdemålerne har mangler

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Hydro Årdal metallverk må snarest rette opp avviket. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avviket er rettet innen 15. juli 2025.

Dere må betale gebyr

Hydro Årdal metallverk må betale et gebyr på 207 900 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Rune Aasheim. Merk svaret med saksnummer 2025/3818 og tilsynsnummer 2025.0067.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik: Virksomhetens rutine for oppfølging av kontroller av vannmengdemålerne har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 punkt 7

Beskrivelse av krav

Internkontrollforskriften, § 5, punkt 7 har krav om at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Hydro Årdal metallverk benytter to elektromagnetiske mengdemålere til å måle mengdene med avløpsvann fra prosessanleggene. Målingene blir blant annet brukt til å beregne utslippsmengder av suspendert stoff og metaller som er regulert med grenseverdier i tillatelsen fra Miljødirektoratet.

Virksomheten er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målinger er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

Et eksternt firma gjennomfører årlig kontroll og kalibrering av vannmengdemålerne. Et kontrollinstrument som er kalibrert av tredjepart mot godkjent standard, blir brukt i kontrollen. En skriftlig prosedyre beskriver hvordan kontrollen skal utføres. I prosedyren er det angitt at differansen mellom bedriftens mengdemåler og kontrollinstrumentet ikke skal være over 5%.

I tilsynet viste det eksterne firmaet resultater fra kontroller i årene 2019-24. I 2022 målte mengdemålerne til virksomheten mer enn 5% lavere vannmengder enn kontrollinstrumentet, men det ble ikke gjort justering eller bytting av mengdemålerne, eller andre korrigeringer.

Hydro Årdal metallverk mangler en prosedyre i internkontrollsystemet som beskriver hva som skal gjøres dersom avviket som registreres i kalibreringer av vannmengdemålerne er større enn toleransen som virksomheten har satt.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Hydro Årdal metallverk må betale et gebyr på 207 900 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 17. februar 2025 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Hydro Årdal metallverk sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok:

- Rune Aasheim
- Alexander Kristiansen

Kontaktperson hos Hydro Aluminium AS, Årdal metallverk:

- Hanne Hoel Pedersen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Hydro Aluminium AS, Årdal metallverk ble kontrollert under tilsynet:

- Hydro Aluminium Årdal Metallverk, Årdal

Varer kontrollert

Følgende varer ble kontrollert under tilsynet:

- Kryolitt
- Brannskum

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:

- Håndtering av avfall
- Utslipp til vann, inkludert måleprogram
- Klimatilpasning
- Brannøvingsplasser og bruk av brannskum
- Internkontroll

Følgende tema ble kontrollert knyttet til kjemikalier:

- Substitusjonsplikt
- REACH- registreringsplikt

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, sist endret 24. november 2022

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Måleprogram for Hydro Aluminium Årdal Metallverk 2024
- Måleresultater for utslipp til sjø i årene 2022-2025
- Dokument: Mottak av avfall fra skip, datert 2. september 2024
- Dokument: Avfallssystem ved Årdal Metallverk, datert april 2025
- Dokument: Miljø Suspendert stoff - Utslipp til sjø for vann og avlut, datert 6. februar 2025
- Dokument: Substitusjonsvurdering kjemiske stoff, datert 31. mars 2025

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Virksomheten har brannskum som inneholder PFOA på enkelte anlegg for brannslukking

Hydro Årdal Metallverk har fire slukkeanlegg til slukking av brann i flytende væsker i installasjoner som er knyttet til strømforsyning. Slukkeanleggene benytter brannskum. Virksomheten har analysert brannskummet i de tre nyeste av disse anleggene. Resultatet fra undersøkelsen viser at de to eldste anleggene inneholder brannskum med PFOA.

PFOA, dets salter og relaterte forbindelser er regulert i produktforskriften kapittel 4 (POPS-forordningen, del A til vedlegg 1). Disse stoffene er generelt forbudt å ha, bruke eller omsette. Det er tillatt å bruke disse stoffene i brannskum til slukking av brann i væsker frem til 4. juli 2025. Det er egne krav til oppsamling og øving. Ved øving skal alt skum kunne samles opp. Etter 1. januar 2023 er PFOA, dets salter og relaterte forbindelser kun tillatt i anlegg der alt skum kan samles opp.

Etter 4. juli 2025 er det ikke lenger tillatt med brannskum som inneholder PFOA, dets salter eller relaterte forbindelser i skumanlegg til slokking av brann i væsker.

Hydro Årdal metallverk redegjorde under tilsynet for arbeid som er igangsatt for å finne alternativer for brannskum i anlegg som i dag inneholder PFOA, eller som er mistenkt å inneholde PFOA. Virksomheten vurderer ulike alternativer, som kan være å bytte til en annen skumtype eller annet slukkeutstyr.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen
seksjonsleder

Rune Aasheim
tilsynsleder

Kopi til:

- Statsforvalteren i Vestland
- Årdal kommune

Vedlegg

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Hydro Aluminium AS, Årdal Metallverk 6.-8. mai 2025

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under åpningsmøtet, intervjuene og det avsluttende møtet.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Fabrikkssjef	X		X
HMS-sjef	X	X	X
Fagleder miljø	X	X	X
Fagleder miljøgruppe	X	X	
Områdeleder Gassrens	X	X	
Fagleder Helse og arbeidsmiljø		X	X
Elektrolysesjef ÅRC		X	X
Fagleder Brann og sikkerhet		X	X
Fag/kundeansvarlig Elektronikk		X	
Fagleder laboratoriet		X	
Bedriftshelse 1		X	
Enhetsleder Teknisk		X	
Faglig leder Bygg		X	
Spesialist Infrastruktur		X	
Fagleder Kvalitet		X	
Laborant Miljø			X